BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
14 Pagini
EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932
Nr. 55 Duminică 26 Februarie 1939
14 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CĂILE DE NAVIGAȚIE INTERIOARE

Căile navigabile și canalele ce fac legătura între diferite cursuri de apă principale, prezintă o deosebită importanță în politica economică, de oarece ele oferă mijloace mai eftine de transport, în special pentru mărfurile grele cum sunt cerealele, lemnele, ferăria ș. a. Pe când în celelalte țări, se folosesc pentru transporturi, nu numai fluviile și râurile navigabile, dar și canalurile ce le leagă — Germania dispune de cea mai mare rețea de căi navigabile naturale și artificiale — noi n'am dat până acum atenția cuvenită acestui mijloc de transport. Avem câteva râuri ce pot fi navigabile pe o mare parte din cursul lor până la vărsare: Mureșul (dela Deva); Jiul (dela Craiova); Oltul (dela Făgăraș); Siretul (dela Trotuș) și Prutul (dela Ungheni). S'ar mai putea construi canale pentru folosirea altor cursuri de apă în anumite regiuni importante economice: Argeș-Dâmbovița-Dunăre, Ialomița-Dunăre; precum și canale între Dunăre și Marea Neagră. In expunerea făcută de ministrul comunicațiilor și al lucrărilor publice cu privire la politica transporturilor, s'a pomenit și de dezvoltarea navigațiunii interioare pe râuri. S'a prevăzut, în acest scop, ameliorarea navigațiunii pe Prut. Pe acest râu navigația se face acum în mod curent pe o lungime de 318 km. dela Nemțeni până la Dunăre; iar prin lucrările ce urmează a se executa, ea se va putea face și pe porțiunea până la Sculeni-Nemțeni.

O altă arteră importantă pentru navigațiunea interioară este Oltul. Incercări s'au făcut în secolii 18 și 19 pentru asigurarea navigabilității acestui râu.

In anul 1784 un comerciant sas din Sibiu, Pürker, a pus în circulație pe Olt și Dunăre, corăbii ce transportau la Brăila, Galați și Sulina, mărfuri și articole fabricate în Transilvania, după ce austriacii au spart stâncile dela Cârlig și Armăsar, care stânjeneau navigațiunea.

Pe timpul ocupațiunei Olteniei de armata austriacă, s'au transportat pe Olt, în vase speciale, trupe și alimente. După încheerea păcei dela Șistov, în 1791, vasele austriace au fost vândute guvernului român, care le-a folosit câtva timp pentru transportul sărei de la Ocna în porturile dunărene. In 1819, un funcționar român dela vama Turnu Roșu, Gheorghe Aron, a transportat pe un vas construit după indicațiile lui, ferărie din Transilvania pe Olt, până la Râmnicu Vâlcea, — adică pe sectorul cel mai periculos al râului.

Față de rezultatele ce le-au dat încercările făcute până atunci de austriaci, de sașii din Sibiu, ca și de Aron din Turnu Roșu, în vederea asigurării navigațiunii pe Olt, adunarea obștească a Țării Românești s'a ocupat și ea de această chestiune, în 1836.

In acest scop, domnitorul Alexandru Ghica a tratat cu reprezentanții societății de navigațiune din Sibiu, F. Conrad și Friederich de Trauschenfels. Lipsind însă mijloacele financiare necesare executării lucrărilor din regiunea Boița-Câineni, pentru distrugerea obstacolelor formate din blocurile de stânci și curățirea râului de bolovani, care împedecau, sau primejduiau circulația vaselor, proectul aprobat de Adunarea obștească din București nu s'a putut înfăptui.

„De atunci — scria dr. Carol Wolff, într'un studiu publicat în **„Buletinul societății române de geografie"** din 1892 — nu s'a mai gândit nimeni la navigarea pe Olt. Calea aceasta de apă, care ar putea fi pentru România o resursă de bogăție, singura cale navigabilă ce leagă România cu Transilvania de oparte; prin Dunăre și prin Isker cu Bulgaria, de altă parte, a rămas mai mult ca 50 de ani nebăgată în seamă. Faptul acesta trebue să atingă pe orice patriot, doritor de progresul României, cu atât mai dureros, cu cât în alte părți s'au cheltuit multe sute de milioane pentru legături de mări, pentru tăieri de istmuri, pentru regulări de râuri și pentru săpări de canaluri, pe când aici vreo câteva sute de mii de franci ar fi de-ajuns pentru înlăturarea obstacolelor ce stau în cale unei navigări regulate pe Olt...".

Inainte de războiul mondial s'au mai ocupat de importanța navigabilității Oltului inginerii străini, Schuster, Nicola de Markovics și Maier, care au publicat rapoarte cu privire la executarea lucrărilor necesare asigurării circulației vaselor și la rentabilitatea comercială a organizării transporturilor pe această arteră.

Acum, interesele economice ale României Mari impun să punem în valoare și căile navigabile din interior, în legătură cu noua politică a transporturilor și comunicațiilor.

Solidaritate și unitate de vederi

Comunicatul oficial al conferinței Înțelegerei balcanice nu are nimic senzațional. S'ar putea spune că el exprimă sentimentul de satisfacțiune a unor popoare împăcate în propria lor conștiință și conștiente că și-au făcut datoria.

„Membrii consiliului permanent au fost unanimi — spune comunicatul — în a constata că ei consideră într'un mod cu totul identic politica urmărită de „Înțelegerea Balcanică" adânc credincioasă idealului de pace, care dela întemeierea ei n'a încetat nici un moment s'o însufletească".

Această constatare a „perfectei identități de vederi" n'a lipsit din nici un comunicat al precedentelor conferințe anuale ale „Înțelegerei Balcanice". El constitue firul de continuitate al reuniunilor consiliului permanent și punctul fix, punct de sprijin, al tuturor discuțiunilor asupra problemelor internaționale cari, ele, variază.

Această variațiune fatală, inerentă vieței popoarelor și evoluției lor, a dus pe conducătorii politicei externe a statelor balcanice aliate la concepțiunea că odată stabilit principiul imuabil al identității de vederi în ordine generală, fiecare stat în parte poate păstra, în legătură cu propriile lui interese, o independență de acțiune fără să se dăuneze prin aceasta armoniei acțiunei comune. Atracțiunile divergente particulare nepericlitând, nici principial nici în fapt, atracțiunea centrală pe care o exercită interesul comun al păcii, s'a putut constata, la finele fiecărei reuniuni a consiliului permanent al Înțelegerei Balcanice, unitatea de vederi asupra tutulor chestiunilor chiar și atunci când soluționarea bilaterală a unora din ele a depășit litera pactului balcanic. Rigiditatea însă fiind contrarie dinamismului de care trebue să fie însuflețit un organism internațional, s'a ajuns la convingerea că, pe linii generale și în cadrul obiectivului principal, e cu atât mai solid acordul și cu atât mai perfectă identitatea de vederi între părțile componente ale unui asemenea organism cu cât acestea pot evolua mai libere în orbita intereselor lor speciale.

Se adevereste astfel că — după cum se spune — „toate drumurile duc la Roma" și că scopul final al „Înțelegerii Balcanice" fiind unitatea de vederi între cei patru aliați, ori cari ar fi manifestările care preced conferințele anuale, el este realizat în mod cert cu prilejul acestor conferințe.

Acest fenomen — care este desigur un exemplu care ar fi de dorit să fie imitat — se datorește solidarității care unește cele patru state balcanice.

„Consiliul permanent — spune comunicatul oficial — afirmând încă odată strânsa solidaritate care unește pe membrii Înțelegerii Balcanice, subliniază voința lor unanimă de a-și continua sforțările în acest spirit".

Această solidaritate a constituit forța Înțelegerii Balcanice în trecut, și tot ea constitue desigur și astăzi puterea de rezistență a acestui organism internațional.

O dovadă a acestei solidarități și a perfectei unități de vederi între cele patru state balcanice este și hotărirea ce au luat-o cu prilejul conferinței care s'a încheiat Joi de a recunoaște principial „de jure" guvernul generalului Franco, rezervându-și însă fiecare dreptul de a proceda „după propriile lui convenințe".

In aceste vremuri de îngrijorare internațională, rezultatele dezbaterilor consiliului permanent al Înțelegerii Balcanice și constatările comunicatului oficial pun într'o lumină de optimism politica realistă pe care o urmează în deplină solidaritate aliații balcanici.

MAREȘALUL GOERING PLEACĂ IN ITALIA

Berlin, 23 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" este informat că mareșalul Goering, care va lua un concendiu, în curând se va duce să-l petreacă, probabil, în sudul Italiei.

Este deasemeni probabil că d. Goering va folosi acest prilej pentru a avea întrevederi cu conducătorii Italiei.

Această călătorie a mareșalului Goering, prevăzută pentru începutul lunii Martie, n'a fost încă oficial confirmată.

xXo●oXx

Comuniști cehoslovaci neadmiși în Rusia

Paris, 23 (Radio-Central). — **Agenția „Fournier" anunță din Moscova că guvernul a respins cererea a 500 fruntași ai fostului partid comunist din Cehoslovacia de a li se permite să se stabilească în Rusia.**

xXo●oXx

Grav accident de automobil

Târgoviște, 23 Februarie

Un grav accident de automobil s'a întâmplat pe șoseaua Târgoviște-Gura Ocniței.

Un automobil ce n'a putut fi aflat, trecând cu mare viteză, a călcat pe sondorul Ion Pica, din serviciul exploatării petrolifere ing. Minculescu, din Gura Ocniței, care mergea pe bicicletă, spre casă, în comuna Valea Lungă-Gorgota.

Victima rănită grav la cap, a fost internată la spitalul din Târgoviște.

Se fac cercetări pentru aflarea mașinii.

xXo●oXx

Asemănări... supărătoare

UN ACTOR CARE SEAMANA CU D. MUSSOLINI

Journal des Débats anunță din Stockholm că, în vremea din urmă, legația Italiei a protestat contra unor pasagii dintr'o piesă nouă („Invingătorul" de Kaj Munk), dar mai ales împotriva faptului că interpreții rolurilor de suveran și cancelar au împrumutat cu totul trăsăturile regelui Italiei și ale d-lui Mussolini.

Directorul teatrului a declarat, într'un interview, că nu poate modifica textul operei dramatice, iar, cât îl privește pe artistul care interpretează rolul cancelarului, el seamănă în chip „exasperant" cu d. Mussolini.

MÂNĂSTIREA DIN MONSERRAT

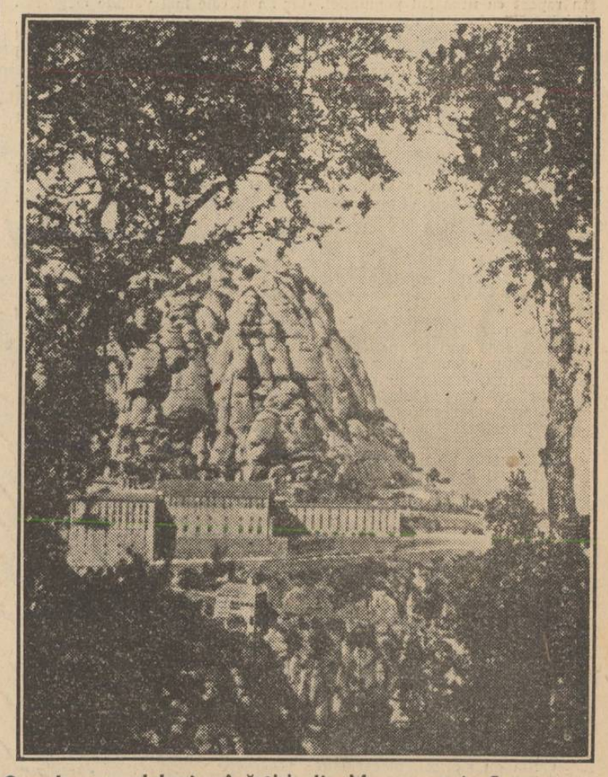

O vedere a celebrei mânăstiri din Monserrat, în Spania

Raporturile româno-ungare

Declarațiile contelui Teleki, șeful guvernului maghiar

In expunerea pe care a făcut-o în ședința Camerei maghiare dela 22 Februarie c., contele Teleki, președintele consiliului a căutat să definească politica externă a guvernului său și să prezeze raporturile Ungariei cu țările vecine. Dela început, contele Teleki a ținut să accentueze asupra continuității politicei externe, cu scopul „de a asigura posibilitățile de viață ale națiunii și de a realiza prin mijloace pacifice revendicările sale juste".

După ce a amintit că Ungaria întreține de mulți ani relații sincere și amicale cu Germania și Italia, care s'au „justificat" prin rezultatele recente ce le-a dat politica d-lor Hitler și Mussolini, șeful guvernului maghiar a făcut următoarea declarație cu privire la raporturile româno-ungare:

„Am citit cu satisfacție declarațiile ministrului de afaceri străine al României, raportându-se și la vecinii României și sperăm că noua politică minoritară a guvernului român va realiza repede făgăduielile pe care guvernele precedente le-au făcut în repetate rânduri minorităților ungare. Aceasta ar putea asigura celor două state desfășurarea unor raporturi de vecinătate normală".

(Continuare in pag. 2-a)

FILME

— La ce teatre și concerte ai mai fost?

— Nicăeri. Aș vrea să mă duc, dar n'am mijloace. Viață scumpă, remunerație mică.

— Și cu toate acestea, te poți instrui și distra fără nicio cheltuială.

— Rețeta?

— Un aparat de radio. Dece suspini?

— Pentru că sunt prea scumpe.

— Dar cine te silește să dai bani? Eu am un aparat admirabil, care prinde toate posturile cu atâta putere, încât mi-a provocat procese cu toți vecinii din blocul unde locuesc și totuși nu m'a costat nimic.

— Ți l-a dăruit cineva?

— Nu.

— Nu cred că l-ai furat.

— Știi bine că nu mă întrece nimeni sub raportul cinstei.

— Mărturisesc că nu mai înțeleg nimic.

— Și cu toate acestea, este atât de simplu! Te prezinți la un negustor și cumperi un aparat pe încercate. Dacă te tocmești, nu ți-l încredințează fără garanție. Dacă oferi prețul cerut, ți-l dă. Chestie de psihologie. După o săptămână, vânzătorul te'ntreabă dacă ești mulțumit. și te plângi de paraziți. El închide telefonul. Când revine, îl strângi într'o dilemă: ori are răbdare până vor dispărea paraziții și atunci vei achita prețul, ori are de gând să te plictisească prea des și atunci îi restitui aparatul, fără să-i pretinzi nimic pentru enervările ce ți-a produs. Bineînțeles, în general, el se va opri la a doua soluție. Apoi, te adresezi la altă firmă și procedezi la fel. Și cum mărcile de radio sporesc necontenit, te poți bucura de binefacerile radiofoniei fără nici o cheltuială, până la adânci bătrânețe. Da sau nu?

Don José

Serviciul de televiziune din Londra a înregistrat pe ecran scene și impresii dintr'un sbor cu autogirul pe aerodromul Hansworth

SCRISORI DIN LONDRA

Situația internațională

de AUGUR

Londra, Februarie

Pentru nevoile serviciului nostru am avut prilejul, deunăzi, să telefonăm la Liverpool. Corespondentul nostru vorbea din biroul său, din fereastra căruia se vede o mare parte a portului. D-sa mi-a descris operațiile descărcării unui avion american, instalat pe puntea unui imens pachebot. Atârnat de capătul lanțului unui scripete mobil, aparatul era ridicat, apoi transportat deasupra acoperișului unui hangar ca, în cele din urmă, să fie așezat pe un car special, tras de un tractor. Exceptând aripile, avionul american a fost adus în întregime și sunt deajuns câteva zile, ca el să-și poată lua zborul.

Fiecare mare vapor, care vine din Statele-Unite, aduce cel puțin unul din aceste avioane uriașe, aparținând seriei de 350, comandate de guvernul britanic. La nevoe, aparatele acestea ar putea fi aduse cu o iuțeală surprinzătoare. Căci flota britanică are destule vapoare port-avioane, cari ar putea, când se va ivi cazul, să fie trimise împreună, ca să aducă mai multe sute de aparate dintr'odată.

In locul unde ne-am retras, se află mai multe aerodromuri, care lansează spre cer roiuri de mașini sburătoare și unde mai zboară alte escadre, sosite din cine știe ce bază îndepărtată. Englezii încep să aibă impresia că înarmarea lor începe să fie demnă de o mare națiune. Pentru marină, desvoltarea este deasemenea impresionantă. De pe acum au început să părăsească șantierele, ce înconjoară coastele noastre, vapoarele care vor constitui cea mai puternică flotă din lume. Incepem să vedem apropiindu-se clipa, când marea bază navală dela Singapore va vedea venind flota, care trebuie să păzească interesele Imperiului britanic.

Același lucru este și cu armata de uscat, unde lucrările continuă într'un ritm rapid. Organizarea trupelor, zise teritoriale, continuă metodic. Bugetul apărării sporește necontenit. Să sperăm însă că efectul tuturor acestor activități războinice va fi în cele din urmă, favorabil păcii.

Totuși, sforțarea britanică pentru menținerea păcii nu este limitată numai la măsurile de apărare. Guvernul nostru caută în același timp, mijloacele să îmbunătățească în chip pozitiv relațiile internaționale.

La Londra, există convingerea că această îmbunătățire trebue să se facă, mai întâi de toate, în domeniul economic. In această ordine de idei, trebue să semnalăm vizita la Berlin a reprezentanților unor importante industrii britanice, unite pentru apărarea intereselor pe piețele de export. E vorba de a studia măsurile apte să reducă concurența pe care și-o fac produsele celor două țări, nu numai în America de Sud, ci și în Europa centrală. Guvernul britanic socotește că metodele întrebuințate de concurența germană sunt cu totul neleale. Un întreg proect a fost întocmit spre a răspunde acestor metode, prin procedee similare, dar mai puternice încă. Dar, înainte de a ajunge acolo, potrivit principiului tradițional al negustorilor din Anglia, e vorba de a vedea dacă nu există un mijloc de înțelegere. Demersuri preliminare s'au și făcut în vederea pregătirii vizitei industriașilor britanici la Berlin. In acest scop, ministerul de externe a trimis la Berlin pe d. Asheton Gwatking, un expert de primul rang. Se mai anunță o vizită la Berlin a miniștrilor comerțului, tot în același scop de elucidare a condițiunilor de acorduri posibile în domeniul economic. Să sperăm că, în cele din urmă, bunul simț va triumfa și prin urmare, se va produce un aranjament durabil.

Cât despre Spania, nu putem

(Continuare in pag. 2-a)

Noui incidente in Palestina

Ierusalim, 23 (Rador). — **In regiunea din centrul și nordul Palestinei s'au produs noui incidente.**

Se semnalează un mort și 5 răniți.

Trupele au arestat în apropiere de Samaria pe șeicul Attive și alte 30 persoane.

Situația tinde să redevină calmă.

UN VAS MOTOR CU TREI AMERICANI S'A IMPOTMOLIT PE COASTA PALESTINEI

Ierusalim, 23 (Rador). — **Un vas motor cu care trei tineri americani făceau ocolul pământului a eșuat pe coasta Palestinei în cursul unei furtuni violente.**

Unul din tineri s'a înecat, iar ceilalți doi au putut fi salvați de arabi.

Cei trei americani plecaseră în Iunie dela Baltimore. Acum opt zilei ei părăsiseră Atena cu destinația Cipru, dar furtuna i-a împins pe litoralul palestinian.

Anglia recunoaște „de jure" guvernul Franco

Consiliul de miniștri francez va lua o hotărâre Luni

Londra, 23 (Rador).— In cercurile bine informate se asigură că guvernul Marei Britanii a luat hotărârea de a recunoaște „de jure" guvernul generalului Franco, foarte probabil în cursul zilei de Vineri.

D. Azcarate, ambasadorul guvernului spaniol republican, a fost azi la Foreign Office, unde i s'a comunicat, se afirmă, această hotărâre a guvernului englez.

CONSILIUL DE MINISTRI FRANCEZ VA HOTARA LUNI

Paris, 23 (Rador). — **Un consiliu de miniștri, sub președinția d-lui Lebrun, a fost convocat pentru Luni, ora 16. Scopul consiliului de miniștri de Luni este acela de a lua o hotărâre cu privire la recunoașterea „de jure" a guvernului spaniol naționalist.**

In cursul zilei de azi, d-nii Daladier și Bonnet au avut o lungă consfătuire în această chestiune.

Se știe, pe de altă parte, că d. Bonnet a avut ieri în aceeași chestiune o întrevedere cu sir Eric Phipps, ambasadorul Marei Britanii la Paris.

Or, hotărîrea pe care guvernul englez o va lua iminent în această privință, este neîndoelnică.

*

Paris, 23 (Rador). — **Corespondentul agenției „Reuter" transmite:**

D. Berard va comunica generalului Jordana că guvernul francez a hotărît, în principiu, să recunoască „de jure" guvernul Franco și că această recunoaștere va intra în vigoare cu începere de săptămâna viitoare.

In cercurile bine informate se afirmă că această recunoaștere va fi hotărîtă în consiliul de miniștri de Luni.

Studenții turci din România au depus Joi o coroană la mormântul Eroului Necunoscut

Serbarea mimozelor, la Cannes